

LBRIS

We know
books

EMILY ST. JOHN MANDEL

SIMFONIA ITINERANTĂ

editura rao

LBRIS

We know
books

**_1_
Teatrul**

1

Regele stătea într-un con de lumină albastră, dezlănțuit. Era actul al IV-lea al piesei *Regele Lear*, într-o seară de iarnă la teatrul Elgin din Toronto. Mai devreme în acea seară, trei fete jucaseră jocul de-a bătutul din palme pe scenă, pe când publicul intra în sală, versiuni copilărești ale fiicelor lui Lear, iar acum se întorseseră ca halucinații în scena nebuniei. Regele se împletici și întinse mâinile spre ele, în timp ce acestea alergau de colo colo în umbre. Numele lui era Arthur Leander. Avea 51 de ani și flori în păr.

– Mă cunoști? întrebă actorul care îl juca pe Gloucester.

– Îmi amintesc ochii tăi destul de bine, spuse Arthur distras de versiunea copilărească a Cordeliei, și acesta fu momentul când se întâmplă.

Pe chipul lui apărură o schimbare, se împletici, întinse mâna spre o coloană, dar aprecie greșit distanța și o lovi zdravăn cu laterala palmei.

– De la brâu în jos, sunt centauri, rosti el, iar aceasta nu numai că era o replică greșită, dar o spuse cu glas suierat, abia audibil.

Își cuibări mâna la piept ca pe o pasăre rănită. Actorul care îl întruhipa pe Edgar îl privea cu atenție. La momentul acela, încă era posibil ca Arthur să fi

jucat, dar, în primul rând din secțiunea unde se afla orchestra, un bărbat se ridica de la locul lui. Avea pregătire de paramedic. Prietena bărbatului îl trase de mânecă și șuieră:

– Jeevan! Ce faci?

La început, nici Jeevan nu fu sigur, oamenii din rândurile aflate în spatele lui șoptindu-i să se așeze. Un plasator se îndrepta spre el. Zăpada începu să cadă pe scenă.

– „Și pasărea, și musca-și fac de cap“¹, șopti Arthur, iar Jeevan, care cunoștea piesa foarte bine, își dădu seama că actorul sărise douăsprezece replici. „Și pasărea...“

– Domnule, spuse plasatorul, vă rog să...

Dar Arthur Leander nu mai avea timp. Se clătina, ochii își pierdură concentrarea, iar pentru Jeevan fu evident că nu mai era regele Lear. Jeevan îl dădu la o parte pe plasator și se repezi spre treptele care duceau către scenă, dar un al doilea plasator venea alergând pe culoar, ceea ce îl sili pe Jeevan să sară pe scenă fără ajutorul scării. Aceasta era mai înaltă decât estimase, așa că trebui să-l împingă pe primul plasator, care îl apucase de mânecă. Zăpada era din plastic, remarcă Jeevan în treacăt, mici bucățele din plastic translucid, care i se agățau de haină și îi zgăriau pielea. Atenția lui Edgar și a lui Gloucester fu distrasă de agitația din sală, așa că niciunul din ei nu se uită la Arthur, care se sprijini de o coloană din furnir, privind în gol. Se auziră țipete din spatele scenei, două umbre apropiindu-se rapid, însă

Jeevan ajunsese deja la Arthur și îl prinsese pe actor exact când își pierdea cunoștința, punându-l cu blândețe pe podea. Zăpada cădea în jurul lor, strălucind în lumina alb-albastră. Arthur nu respira. Cele două umbre – paznicii – se opriseră la câțiva pași distanță, probabil dându-și seama deja că Jeevan nu era un fan cu tulburări psihice. Din public se auzea larmă de voci, blițurile camerelor foto din telefoanele celulare, exclamații neclare în întuneric.

– Isuse Cristoase! rosti Edgar. O, Isuse!

Renunțase la accentul englezesc pe care îl folosisese mai devreme, iar acum vocea îi suna ca și cum era din Alabama, de unde și provenea de fapt. Gloucester dăduse la o parte bandajul din tifon care îi acoperise jumătate din față – la acel moment al piesei, personajului său îi fuseseră scoși ochii –, iar acum părea încremenit, gura deschizându-i-se și închizându-i-se ca a unui pește.

Inima lui Arthur nu mai bătea. Jeevan începu să-l resusciteze. Cineva strigă un ordin, iar cortina coborî, un foșnet de material care scoase publicul din ecuație și reduse lumina de pe scenă la jumătate. Zăpada din plastic încă mai cădea. Paznicii se retrăseseră. Luminile se schimbă, albastrul și albul furtunii de zăpadă fiind înlocuite de o strălucire fosforescentă, care, prin comparație, părea galbenă. Jeevan lucra în tăcere la lumina de culoarea margarinei, privind uneori chipul lui Arthur. „Te rog, gândi el, te rog!“ Ochii lui Arthur erau închiși. Cortina se mișcă, cineva din partea cealaltă bâjbâind după o deschizătură în ea, apoi un bărbat în costum gri ingenunche de partea cealaltă a pieptului lui Arthur.

– Sunt cardiolog, spuse el. Walter Jacobi.

¹ *Regele Lear*, actul al IV-lea, scena 6 (n.tr.)

Ochii lui erau măriți de ochelari, iar părul i se rărise pe creștetul capului.

– Jeevan Chaudhary, rosti Jeevan.

Nu era sigur cât timp stătuse acolo. Oamenii se mișcau în jurul lui, dar toată lumea părea să fie departe și neclară cu excepția lui Arthur și, acum, a acestui bărbat care li se alăturase. Jeevan se gândi că era ca și cum el, Walter și Arthur se aflau împreună în calmul din ochiul unei furtuni. Walter atinse cu blândețe fruntea actorului, ca un părinte care alină un copil febril.

– Au chemat o ambulanță, spuse Walter.

Cortina căzută dădea o intimitate neașteptată scenei. Jeevan se gândea la momentul când, cu ani în urmă, îl interviewase pe Arthur în Los Angeles, în timpul scurtei sale cariere de jurnalist de divertisment. Se gândea la prietena lui, Laura, întrebându-se dacă îl aștepta pe scaunul ei din primul rând sau dacă se dusesese în foaier. Gândea: „Te rog, respiră din nou, te rog!“ Se gândea la modalitatea prin care cortina se închisese devenind al patrulea perete, transformând scena într-o încăpere, deși o încăpere cu un spațiu cavernos în loc de tavan, brațe de pasarele și lumini printre care cineva se putea strecura nevăzut. „E un gând ridicol, își spuse Jeevan. Nu fi prost.“ Dar simți un fior la ceafă, un sentiment că era privit de sus.

– Vrei să trec eu în locul tău? întrebă Walter.

Jeevan înțelese că medicul cardiolog se simțea inutil, așa că dădu din cap și își ridică mâinile de pe pieptul lui Arthur, iar Walter începu să-l apese ritmic.

„Nu e chiar o cameră“, gândi Jeevan acum, privind de jur împrejurul scenei. Era prea tranzitorie, cu toate

cele uși și spații întunecate între culise, cu tavanul care lipsea. Era mai mult ca un terminal, o stație de tren sau un aeroport, toată lumea trecând repede pe-acolo. Ambulanța sosisese, iar doi medici se apropiau prin zăpada care, în mod absurd, încă mai cădea – un bărbat și o femeie în uniforme negre dându-l pe Jeevan la o parte, femeia fiind atât de tânără, încât ar fi putut fi considerată adolescentă. Jeevan se ridică și se dădu îndărăt. Coloana lângă care Arthur se prăbușise era netedă și fină sub vârfurile degetelor sale, lemnul fiind pictat să arate ca piatra.

Pretutindeni se aflau mașiniști, actori, funcționari fără nume care aveau clipboarduri în mâini.

– Pentru numele lui Dumnezeu, îl auzi Jeevan pe unul dintre ei spunând, nu poate nimeni să oprească afurisita asta de zăpadă?

Regan și Cordelia se țineau de mâini și plângeau lângă cortină, Edgar ședea cu picioarele încrucișate pe podea, în apropiere, acoperindu-și gura cu o mână. Goneril vorbea încet la celular. Genele false aruncau umbre pe ochii ei.

Nimeni nu se uita la Jeevan, iar lui îi trecu prin minte că rolul său în acest spectacol de terminase. Medicii nu păreau a avea succes. Voia s-o găsească pe Laura. Probabil că îl aștepta supărată în foaier. Era posibil ca ea – era un gând vag, și totuși un gând – să considere gestul său ca fiind admirabil.

În cele din urmă, cineva reuși să oprească zăpada, iar ultimii fulgi translucizi pluteau spre dușumea. Jeevan tocmai căuta cea mai ușoară cale de a părăsi scena când auzi un scâncet și văzu o copilă pe care n-o observase

mai devreme, o mică actriță îngenuncheată pe scenă lângă următoarea coloană din placaj de la stânga sa. Jeevan mai văzuse piesa de patru ori, dar niciodată cu copii, așa încât se gândise că era o punere în scenă inovatoare. Fata avea șapte sau opt ani. Își tot ștergea ochii cu o mișcare ce lăsa dăre de machiaj și pe fața, și pe dosul mâinii ei.

– La o parte, spuse unul dintre medici, iar celălalt se dădu îndărăt în vreme ce primul trimise curent electric în trup.

– Bună, îi zise Jeevan fetei.

Îngenunche în fața ei. De ce nu venise nimeni s-o ducă departe de toate astea? Ea îi urmărea pe medici. El nu avea experiență cu copiii, deși își dorise mereu să aibă unu sau doi, așa că nu știa exact cum să le vorbească.

– La o parte, rosti medicul din nou.

– Nu vrei să te uiți la asta, rosti Jeevan.

– O să moară, nu-i așa?

Respira cu mici suspine.

– Nu știu.

Dorea să-i spună ceva care s-o liniștească, dar trebuia să recunoască faptul că lucrurile nu arătau bine. Arthur zăcea nemișcat pe scenă, cu două șocuri administrate, Walter ținându-l de încheietură și privind sumbru în gol, în timp ce aștepta revenirea pulsului.

– Cum te cheamă?

– Kirsten, rosti fata. Sunt Kirsten Raymonde.

Machiajul de scenă era deconcertant.

– Kirsten, spuse Jeevan, unde este mama ta?

– Nu vine să mă ia până la unsprezece.

– Sun-o! zise unul dintre medici.

– Cine are grijă de tine când te afli aici?

– Tanya este dresoarea.

Fata încă se uita la Arthur. Jeevan se mișcă pentru a-i bloca vederea.

– Nouă și paisprezece p.m., rosti Walter Jacobi.

– Dresoarea? întrebă Jeevan.

– Așa o numesc ei, spuse Kirsten. Ea are grijă de mine cât mă aflu aici.

Un bărbat în costum apăruse din partea dreaptă a scenei și vorbea pe un ton insistent cu medicii, care îl legau pe Arthur de o targă. Unul din ei ridică din umeri și trase pătura în jos, pentru a potrivi o mască de oxigen pe fața lui Arthur. Jeevan își dădu seama că șarada era probabil pentru familia lui Arthur, ca să nu afle de la știrile serii despre moartea lui. Fu mișcat de decența gestului.

Jeevan se ridică și întinse mâna spre copila care își trăgea nasul.

– Haide, zise el, hai s-o găsim pe Tanya. Probabil te caută.

Lucru care părea îndoielnic. Dacă Tanya ar fi căutat-o pe copila pe care o avea în grijă, cu siguranță ar fi găsit-o până acum. O conduse pe fetiță în culise, dar bărbatul în costum dispăruse. În spatele scenei era haos – numai sunete și mișcare, țipete de eliberare a drumului pentru procesiunea lui Arthur, Walter deschizând calea târgii. Parada dispăru pe coridorul către ușile scenei, iar agitația spori în urma sa, toată lumea țipând sau vorbind la telefoane, sau adunându-se în mici grupuri, povestind și repovestind unul altuia cele întâmplare. – „Așa că m-am uitat într-acolo, iar el

tocmai se prăbușea“ – sau lătrând ordine, sau ignorând ordinele lătrate de alții.

– Atâția oameni, rosti Jeevan. Nu-i plăceau prea mult mulțimile? O vezi pe Tanya?

– Nu. N-o văd nicăieri.

– Ei bine, spuse Jeevan, poate că ar trebui să stăm într-un loc și să o lăsăm pe ea să ne găsească.

Își aminti că citise cândva un asemenea sfat într-o broșură despre ce să faci dacă te rătăcești în pădure. De-a lungul peretelui din spate se aflau câteva scaune, iar el se așeză pe unul dintre ele. De acolo, putea să vadă placajul nevopsit al decorurilor. Un mașinist mătura zăpada.

– O să se facă bine Arthur?

Kirsten se cocoțase pe scaunul de alături și strângea materialul rochiei în ambii pumni.

– Tocmai făcea lucrul pe care îl iubea cel mai mult pe lumea asta, spuse Jeevan.

Își baza cuvintele pe un interviu citit cu o lună în urmă, pe care *Globe and Mail* i-l luase lui Arthur – „Am așteptat toată viața să fiu suficient de bătrân pentru a-l juca pe Lear, și nimic nu mă încântă mai mult decât să fiu pe scenă, importanța sa...“ –, dar cuvintele păreau superficiale privite retrospectiv. Arthur era în primul rând actor de film, și cine de la Hollywood tânjește să îmbătrânească?

Kirsten rămase tăcută.

– Vreau să spun că, dacă să joace a fost ultimul lucru pe care l-a făcut, spuse Jeevan, atunci a fost ceva care l-a făcut fericit.

– A fost ăsta ultimul lucru pe care l-a făcut?

– Cred că da. Îmi pare atât de rău.

Zăpada era acum o moviliță în spatele decorurilor, un mic munte.

– Este lucrul care și mie îmi place cel mai mult pe lume, rosti Kirsten după o vreme.

– Care anume?

– Să joc, spuse ea, și chiar atunci, o femeie cu fața pătată de lacrimi ieși din mulțime, cu brațele întinse.

Femeia abia se uită la Jeevan, în vreme ce o luă pe Kirsten de mână. Kirsten se uită o dată peste umăr, apoi dispăru.

Jeevan se ridică și se duse pe scenă. Nimeni nu-l opri. Se aștepta pe jumătate s-o vadă pe Laura stând acolo unde o lăsase, în mijlocul rândului din față – oare cât timp trecuse? –, însă, după ce reuși să iasă prin cortina de catifea, constată că publicul plecase, iar plasatorii măturau și culegeau programele căzute între rânduri, o eșarfă uitată fiind pusă pe spătarul unui scaun. Ieși în extravaganța cu covor roșu a foaierului, având grijă să nu întâlnească privirea plasatorilor, iar acolo văzu zăbovind câteva persoane din public, însă Laura nu era printre ele. O sună, dar ea își închisese telefonul când intrase la spectacol și se părea că nu-l pornise din nou.

– Laura, rosti el pentru mesageria vocală. Sunt în foaier. Nu știu unde ești.

Se duse la ușa toaletei pentru doamne și o chemă pe femeia de serviciu, însă aceasta îi spuse că toaleta era goală. Dădu ocol foaierului încă o dată, apoi se duse la garderobă, unde văzu că haina lui era printre ultimele câteva care mai atârnavă în cuier. Haina albastră a Laurei dispăruse.